

DIENOS ŽINIOS

Nr. 163

Gladenbach, 1947 m. rugpjūtį 3

TRUMANO KALBA RIO DE JANEIRO

Prezidentas Trumanas, dalyvaudant atstovams 19-kos Amerikos valstybių, Petropolisje netoli Rio pasake sverbią kalbą. Jis pareiškė, kad pagrindinis amerikiečių principas yra paremtas noru išlaikyti pasaulio taiką. Jis tarė: "Mes esame pasiryžę tą tikslą atsiekti su pagalba mūsų draugų. Trukdanti aplinkybė yra ta, kad tam tikram skaičiui kraštų yra primesta valdžia iš šono. Atitaisyti šią padėtį buvo mūsų kovos tikslas. Be to įveikios Europos ir Azijos tautos gyvena dar šiandien nuolatinėje agresijos baimeje. Jungtinės valstybės norėtų teikti ukinę pagalbą visiems tiems, kurie yra pasiryžę patys sau ir savo kaimynams padėti.

Kad galėtų įvykdyti mūsų politiką, mes esame pasiryžę išlaikyti karines pajėgas. Tačiau tas natūralus reikšti grąsinimo. Ne viena didžioji valstybė nenori griebtis ginklo, kaip ir JAV. Mes nesame nuomonės, kad dabartinė tarptautinė padėtis gali būti išrišta tik karu.

Mes viską darysime, kad tik išvengus tolimesnių tarptautinių sątykių, įtempimo. Tačiau tai nereikia klaidingai suprasti. Nereikia manyti, kad mes nesame pasiryžę pilnai įvykdyti JTO chartos. Mūsų karinės pajėgos yra tam įrodymas. Tai yra kursas kurio JAV laikysis.

Mūsų pagalbos šaltiniai nėra neišsami. Mes turime taikyti pagalbą tiems Europos kraštams, kurie suksčiausiai pakelti produkciją. Graikijos ir Turkijos atvejis nesako, kad bus taikoma ir kitiems kraštams. Kai kurio kraštai stato daug didesnius reikalavimus. Aišku, kad tai visą įvykdyti nėra galima. Taip pat aišku, kad Europos tautos turi bendrai veikti norint išspręsti ukines problemas. Tik tuo būdu bus galima nugalėti visus sunkumus. Tai yra uždavinys Paryžiuje posėdžiaujantioms tautoms. Jos turi nustatyti Europos ukinės krizes priežastis ir paruošti pasiūlymus tiems sunkumams nugalėti.

JAV ir visos Amerikos žemynas yra suinteresuotas šiuos pasiūlymus ir viską daryti, kad tik padėjus vergstantiems kraštams. Mūsų padočių nepritekliai yra maži palyginus su tuo, ką turi purnesti Europos tautos. Aš tikiuos, kad laisvos Amerikos tautos kiekvieną pagal savo išgalas prisidės prie taikos išlaikymo. Mes nei patys nei kitiems negalime leisti užmirsti tu išipareigojimų, kuriuos mums uždėjo JTO charta.

Kai Trumanas atvirame automobilyje ivaziavo į Brazilijos sostinę, jis buvo milijoninės minios sutiktas. Tai buvo didžiausias sutikimas, kuri kada nors Rio de Janeiro surusė užsienio svečiui.

WASHINGTONAS ATMETA SOV SAJUNGOS PROTESTĄ

JAV vyriausybė atmetė sovietų sąjungos protestą dėl Vakarų Vokietijos pramonės produkcijos pakėlimo. Kai Rusija nekreips dėmesio į Potsdamo nutarimą dėl Vokietijos ukio atstatymo, JAV griebsis priemonių, kad amerikiečių zona galėtų pati išsilaikyti.

Kaip pranešama iš Versuvos lenkų vyriausybė planuoja griebtis "atstatinkamų priemonių" prieš angli - amerikiečių nutarimus Vokietijos produkcijai pakelti. Lenkų kalbėtojas pareiškė, kad tai yra Potsdamo sutarties pažeidimas. Prieš tai pasisako ir Čekoslovakijos švietimo ministras. Jis siūlė federatyvinę Vokietiją pagal vakarų valstybių planą, pasisakydamas prieš sovietų siulomą sudaryti centrinę Vokietiją.

PO VENGRIJOS RINKIMŲ

Po komunistų itakės esancios Vengrijos koalicionės vyriausybės likimas parodina nuo to, ar socialistų partija pripažina rinkimus ir ar socialistai polinko koalicijoje. Prileidžiama, kad socialistų partija polinko koalicijoje to sąlyga, jei atitrauks komunistai vidaus reikalų ministras.

Po galutinio rinkimų išdėvų patvirtinimo bus paversta komunistų partija pirmininkui H. Rakosi sudaryti naują vyriausybę.

Pagal "United Press" pranešimus Vengrijos kardinolas H. H. zenty išsitarė, kad jo nuomone ateities laikas, kad JAV išlaisvintų rytų Europą nuo sovietų kontrolių. Susidaro išpuolis, kad kardinolas mano, jog komunistų partijos stiprumas priklauso išimtinai nuo rusų dalinių buvim ir nebuvimo asmens laisvės. Ji būtų leisti tarptautiniam kontroliuojami rinkimai, katoliku liudies partija būtų gavusi 80% visų balsų.

DP PROBLEMA

Prieš IRO praneša dabar dar yra 1.500.000 IRO išlaikoma pabėgėlių. Iš jų 500.000 palikta tuose kraštuose, kuriuose dabar jie randasi. Prie gerų norų likusių DP likimas galėtų būti išspręstas per sekancius trejus metus.

T r u m p a i

-Gen. Eisenhoweris 32.000 darbininkų San Paulo sakydamas kalbą paraiškė, kad maisto yra pagrindinė sąlyga taikai išlaikyti. Tiems žmonėms, kurių vaikai miršta be jų, nėra jokios prasmės kalbėti apie auktesnius idėjas. M. vi n tik altruizmo vedami, bet ir norėdami, kad mūsų sistema turėtų pasisekimo, mes turime rūpintis pasaulio maitinimu.

-Prieš atstuonis metus rugsejo pirmą Vokietijoje pradėjo karą prieš Lenkiją. To proga Pozne kalbėjo Lenkijos min. pirmininkas Cironkevičius.

-Arabai protestuoja prieš Palestinos padalinimą. Jie pranašauja sukilimą, jei bus bandoma įvykdyti ši nutarima.

-Žydų teroristų organizacija "Stronbande" kreipėsi į žydus ragindama juos pasiruoti karą prieš Didz. Britaniją prailginimui.

-Komunist. "Salzburger Tagblatt" rašo, kad visa Salzburgo spauda platina užsienio agentūrų gandus apie Vengrijos rinkimus. To laikraščio nuomone Vengrijoje rinkimai teisingai praversti.

APIE LIETUVIUS IR LI TUVA

-Flossenburgo koncentracijos stovykloje, Vokietijoje, sudėgintų 2.480 lietuvių pelėnų urna netrukus bus nugabenta į Ameriką. Šia urna saugos viena Amerikos lietuvių mokslo įstaiga kol ji bus galima paveržti į Lietuvą.

-Amerikos lietuvių komunistų centras išpeja valstybės departamentą išleisdžiant pabėgėlius būti atsargiam. Komunistai susirupina, kad nebūtų išleisti nacių bendradarbiai.

-Stalino premija paskirta Juozui Mikėnui už pergalės paminimą Leningrade (Karaliaučiuje).

-B. Vileišytė-Tursienė savo laiske rašo: "Lovo 27 grizau į Lietuvą ir apsigyvenau Vilniuje. Jos draugės vyras dirba savo specialybeje "Sibire. Artu esąs buv. Stulgimakis, inž. Šakenis, dr. Sipavičius ir St. Silingos" (Vienybė 33 Nr.)

-Britai atsakė į sovietų notą dėl jų piliečių gabenimo į Angliją. Atsakymu nurodoma, kad vežami darbams pabaltiečiai nėra sovietų piliečiai ir Anglija neturi apie tai sovietus painformuoti.

Dienraštis leidžia Spaudos Darbuotojų kolektyvas
